

#13 Valleigebieden

Toon Van Daele¹

- De visievorming en planning omtrent natuur in valleigebieden heeft dankzij het Decreet Integraal Waterbeleid en de Kaderrichtlijn Water een sterke impuls gekregen.
- Het is nog onduidelijk in welke mate en hoe snel de planning zal doorwerken naar de praktische uitvoering.

R	Bescherming van valleigebieden	
R	Visievorming in valleigebieden	

Valleigebieden worden gekenmerkt door hoge waterstanden, complexe alluviale afzettingen, veenvorming, meanders, komgronden, moerassen, donken enz. Valleigebieden staan in nauw verband met de riviersystemen en met het stroombekken. Het zijn zeer open systemen waar grond- en oppervlaktewater samenkomen uit de hogergelegen gebieden. Valleisystemen zijn daardoor erg gevoelig voor veranderingen in het hele stroombekken.

Sinds eeuwen wordt getracht valleien te draineren om ze toegankelijker te maken. In de vorige eeuw zijn de technische middelen om dat te realiseren zeer sterk toegenomen waardoor grote delen van de valleigebieden in gebruik werden genomen als weiland, akker, woon- of industriegebied. De waterbouwkundige werken die hiervoor zijn uitgevoerd, gingen meestal in tegen de natuurlijke dynamiek van de waterlopen en ze ontkoppelden de relatie tussen waterloop en vallei. Naast de negatieve gevolgen voor de natuurwaarde zijn er ook problemen voor de waterbeheersing. De versnelde afvoer van water verhoogt de kans op overstromingen. De oplossing voor die knelpunten zit vervat in alle facetten van het waterbeleid. Essentieel is de realisatie van een sterkere retentie in de bovenlopen door een vertraagde afvoer, verhoogde infiltratie en grotere berging. In de valleigebieden zelf is meer plaats nodig voor waterberging die aangepast is aan het valleisysteem.

01 Toestand

De afbakening van de valleigebieden is niet eenduidig. Figuur 13.1 geeft een afbakening van de valleidalen in Vlaanderen weer, gebaseerd op de begrenzing van de alluviale afzettingen. De afzettingen werden in het kader van het Vlaams Grondwater Model i.o.v. van AMINAL afdeling Water gedigitaliseerd. Met uitzondering van grotere stedelijke agglomeraties en kleinere bovenlopen zonder alluviale afzettingen, komt de afbakening voor een groot deel overeen met de natuurlijke overstromingsgebieden (NOG). Omwille van het zeer specifieke karakter wordt de Zeeschelde stroomafwaarts van Antwerpen niet mee in beschouwing genomen. De Zeeschelde (van Gent tot aan de grens) wordt afzonderlijk in hoofdstuk 14 Zeeschelde besproken.

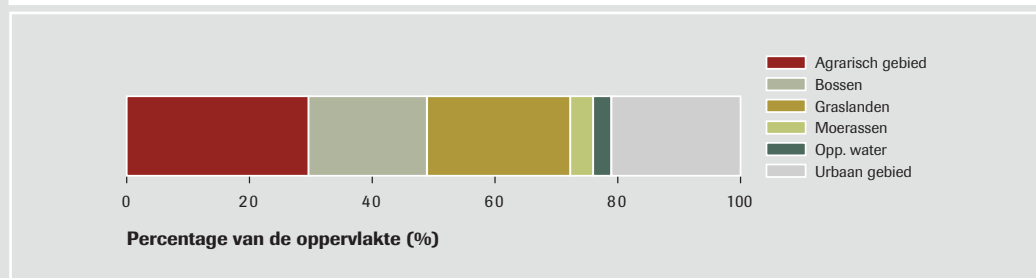
Aan de hand van de grondgebruikskaart ^[445] kan het aandeel van de verschillende biotopen in de valleigebieden worden bepaald (figuur 13.2). Ongeveer de helft van de valleigebieden is ofwel bebouwd (20 %) ofwel agrarisch gebied (30 %). Van het aandeel groen (de andere helft) wordt het grootste deel ingenomen door weiland en bos. Moerassen komen slechts in 4 % van de valleigebieden voor.

¹ Instituut voor Natuurbehoud

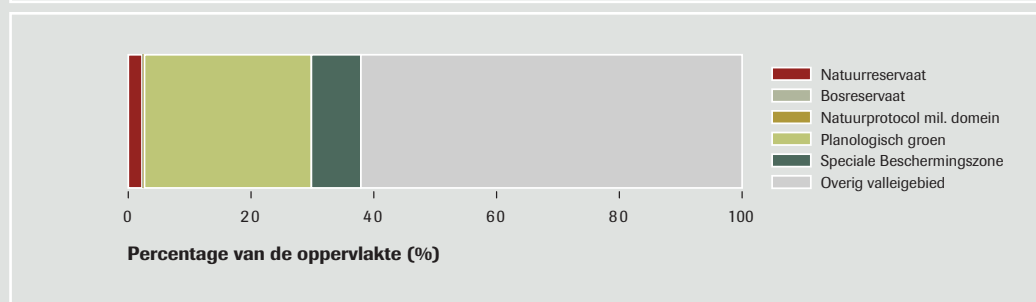
In vergelijking met het gemiddelde voor Vlaanderen geniet een vrij groot deel van de valleigebieden een bescherming (37 % t.o.v. 21 % voor Vlaanderen) (NARA 2003). Vermits valleigronden veelal weinig geschikt zijn voor bebouwing of agrarisch gebruik hoeft dat niet te verbazen. De valleigebieden en de waterlopen zijn een belangrijk element in de verweving tot een natuurnetwerk. Het belang blijkt duidelijk uit de afbakening van het VEN 1ste fase. Hoewel slechts 10 % van het Vlaams Gewest valleigebied is, nemen valleigebieden 35 % van de oppervlakte VEN-gebied in.

Figuur 13.1: Valleigebieden in Vlaanderen (alluviale afzettingen, volgens de hydrogeologische codering ondergrond Vlaanderen, (HCOV) code 0140 [220]. brongegevens: AMINAL, afd. Water).

Figuur 13.2: Procentuele verdeling van de verschillende grondgebruikstypes in valleigebieden (brongegevens: IN, BWK).

Figuur 13.3: Procentuele verdeling van de bescherming van de valleigebieden in Vlaanderen. Eerst is de oppervlakte natuur- en bosreservaat weergegeven, gevolgd door militair domein met natuurprotocol. Daarna wordt de oppervlakte weergegeven die er bijkomt wanneer een ander beschermingsstatuut mee in rekening wordt genomen (brongegevens: IN, BWK).

02 Beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de implementatie ervan in het Decreet Integraal Waterbeleid hebben een belangrijke impact op het natuurbeleid in valleigebieden. In de afgelopen jaren werden in valleigebieden al heel wat initiatieven genomen die de uitvoering van het Decreet Integraal Waterbeleid voorbereidden. De initiatieven werden gestart op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau. In hoofdstuk 38 Waterbeleid wordt gedetailleerd ingegaan

op de beleidsaspecten. In de drie volgende paragrafen wordt een overzicht gegeven van initiatieven die de afgelopen jaren in valleigebieden werden genomen.

Voor een aantal van die projecten is natuur niet zozeer de hoofdfunctie, maar wel een belangrijke nevenfunctie. Voor de projecten in uitvoering is het niet altijd mogelijk om te achterhalen op welke oppervlakte valleigebied of lengte van de waterloop het project impact heeft. De omvang van de projecten is zeer uiteenlopend.

2.1 Visievorming

Voor de bevaarbare waterlopen (AWZ, Administratie Waterwegen en Zeewezen) worden ecologische gebiedsvisies uitgewerkt, voor de waterlopen van 1ste categorie (AMINAL afdeling Water) zijn dat ecologische inventarisaties. De ecosysteemvisies voor valleigebieden werden uitgevoerd in opdracht van AMINAL afdeling Natuur. De visievormende initiatieven geven de potenties en knelpunten voor natuur in de valleisystemen aan, rekening houdend met andere functies in het gebied. Voor elk type waterloop voert elke bevoegde beheerder visievormende projecten uit. Het detailniveau en de wijze van aanpak verschilt: de ecosysteemvisies vertrekken vanuit het natuurlijk potentieel, de gebiedsvisies vanuit de problematiek van de waterbeheerder.

Ecosysteemvisies (AMINAL afdeling Natuur)

De opmaak van ecosysteemvisies voor valleigebieden kaderde in de uitvoering van het Milieubeleidsplan 2 Actie 105 'Ecosysteemvisie uitwerken voor bepaalde rivier- en beekvalleien en voor de Natuurlijke Structuur in functie van de beheerplannen'. Het concrete doel is het aandragen van basisinformatie en het verkennen van de randvoorwaarden en de potenties voor natuur in valleigebieden. De aangereikte kennis moet valleibeheerders in staat stellen om haalbare en realistische gebiedsvisies op te maken die op hun beurt aanleiding geven tot een onderbouwd gebiedsgericht beleid en concrete beheerplannen. De studies hebben dus niet de bedoeling een kant-en-klare visie af te leveren van wat waar moet gebeuren. Ze geven wel een fundament voor het proces. Wat in de praktijk kan worden uitgevoerd is immers sterk tijdsgebonden en veranderlijk. De resultaten van een ecosysteemvisie zijn dat niet en blijven bruikbaar. Bij het verkennen van de potenties wordt uitgegaan van abiotische, vooral hydrologische, randvoorwaarden. De kernvraag bij de opmaak van een ecosysteemvisie is eerder 'wat is er mogelijk?' in plaats van 'wat willen we?'. De hydrologische randvoorwaarden zijn vaak bepalend voor de mogelijkheden die op het vlak van natuur in valleigebieden bestaan. Vooral als men streeft naar grote natuureenheden met een haalbare beheerkost. Door de hydrologische condities te laten variëren worden de potenties voor natuur niet alleen voor de huidige toestand verkend, maar ook voor die van andere realistische hydrologische scenario's zoals vernatting van de vallei of overstromingen. Twee tot vier scenario's worden in beschouwing genomen. Dat is zo gegroeid vanuit de zorg om water- en natuurbeleid in valleigebieden goed op elkaar af te stemmen.

Voor een tiental valleigebieden werden dergelijke studies uitgevoerd en afgerond (tabel 13.1). In een aantal gevallen hebben de ecosysteemvisies de impuls gegeven en de basis gelegd voor de opmaak van een visie. Dat is onder andere gebeurd in de vallei van de Zwarte Beek in het kader van een natuurinrichtingsproject en in de vallei van de Demer in het kader van een algemene visievorming en ontwikkelingsplan. In de Kalkense Meersen wordt voortgebouwd op de ecosysteemvisie van de provincie Oost-Vlaanderen in het kader van een natuurontwikkelingsproject (NOP). In de visievorming met betrekking tot valleigebieden is meer aandacht gegroeid voor de potentieverkenning op basis van hydrologische condities en voor de ecohydrologische benadering ten gevolge van de ecosysteemvisiestudies. Die aanpak wordt meer en meer toegepast bij de voorbereiding van natuurgerichte projecten in valleigebieden.

Ecologische inventarisaties (AMINAL afdeling Water & de provincies)

De afdeling Water beheert de grotere onbevaarbare waterlopen (waterlopen van de 1ste categorie). In 1997 startte de afdeling Water met de opmaak van afvoermouderingsstudies van al haar waterlopen. De modellen laten toe de effecten van ingrepen op het watersysteem te berekenen. Hierdoor kunnen oplossingen voor wateroverlast met meer kennis van zaken worden uitgewerkt en onderbouwd. Vanuit het oogpunt van integraal waterbeleid is het ecologische en landschappelijke herstel van de waterlopen en valleien een van de hoofddoelstellingen. Aansluitend op de mouderingsstudies werd in 2000 gestart met de opmaak van ecologische visies. De ecologische studies omvatten drie luiken: een ecologische inventarisatie van biotische en abiotische factoren, de opmaak van een toekomstvisie voor de vallei en het formuleren van maatregelen die nodig zijn voor de realisatie van het streefbeeld. De ecologische inventarisaties worden uitgevoerd in fasen. Voor 21 stroomgebieden werd de ecologische inventarisatie reeds uitgevoerd en 10 studies zijn momenteel in uitvoering (tabel 13.1). In samenwerking met de provincies worden ook voor de waterlopen van 2de categorie en de belangrijkste waterlopen van 3de categorie ecologische inventarisaties uitgevoerd.

Ecologische gebiedsvisies voor de waterlopen beheerd door AWZ (Administratie Waterwegen en Zeewezen)

Bij de realisatie van het Vlaamse beleid inzake zeewezen, zeehavens, bevaarbare waterlopen en waterbeheersing, staat het principe van integraal waterbeleid voorop. Daarbij wordt gestreefd naar harmonie tussen de diverse gebruiksfuncties (waterbeheersing, transport, recreatie, industrie, landbouw, waterwinning) en natuurfunctie. Het Instituut voor Natuurbehoud werd verzocht de natuurfunctie van de bevaarbare waterlopen te onderzoeken. De bevoegdheid van AWZ beperkt zich tot de waterwegen, maar omdat het wenselijk is een totaalbeeld voor de vallei te krijgen, worden ecologische gebiedsvisies opgesteld voor een ruimer gebied. De verkennende ecologische gebiedsvisies resulteren in diverse mogelijke natuurontwikkelingsscenario's met verschillende ambitieniveaus voor de waterloop en de aangrenzende gebieden (valleigebieden in het geval van rivieren). De realiseerbaarheid ten opzichte van de andere gebruiksfuncties en ten aanzien van de maatschappelijke haalbaarheid van de ontwikkelingsscenario's dient verder getoetst te worden. De studies vormen eveneens een basis voor het luik 'ecologie' of 'natuurlijke structuur' binnen de (deel)bekkenbeheerplannen.

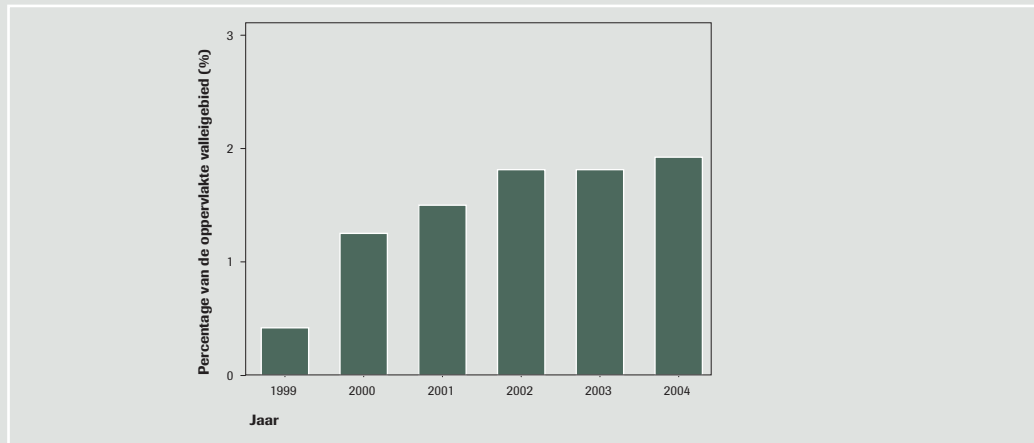
2.2 Planning

De planning met betrekking tot het waterbeleid in valleigebieden wordt in belangrijke mate vastgelegd in de bekken- en deelbekkenbeheerplannen. Volgens het decreet op integraal waterbeleid dienen de plannen te worden afgerond in 2006. Op dat ogenblik worden bekkenbeheerplannen opgemaakt voor heel Vlaanderen. De opmaak van de deelbekkenbeheerplannen zijn voor bijna alle deelbekkens gestart. Voor een overzicht zie hoofdstuk 38 Waterbeleid.

Natuurinrichtingsprojecten (zie ook hoofdstuk 36 Inrichtingsinstrumenten)

De natuurinrichtingsprojecten worden uitgevoerd door de VLM. Het doel van natuurinrichtingsprojecten is voor specifieke gebieden een optimale planning uit te werken voor behoud, herstel en ontwikkeling van natuur. Na een haalbaarheidsonderzoek wordt het project 'ingesteld' en volgt een vaste procedure met onder andere inspraak van alle belangengroepen door middel van een openbaar onderzoek. Een belangrijk onderdeel van de projecten is de verwezenlijking van grotere aaneengesloten natuurgebieden zodat op grotere schaal herstel- en inrichtingsprojecten kunnen worden doorgevoerd. Momenteel zijn er 14 natuurinrichtingsprojecten geheel of gedeeltelijk in valleigebieden opgestart (figuur 13.5) en wordt er voor zes bijkomende projecten een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd.

Figuur 13.5:
Percentage
natuurinrich-
tingsprojecten
gelegen in val-
leigebied (bron-
gegevens: VLM).

2.3 Uitvoering

Gecontroleerde overstromingsgebieden

Het huidige waterbeleid is er op gericht het water zoveel mogelijk bovenstrooms op te houden. De inrichting van overstromingsgebieden is een maatregel die in Vlaanderen dan ook meer en meer wordt toegepast. Opdat de inrichting van natuurgebieden zou bijdragen tot de natuurkwaliteit dienen een aantal vuistregels gehanteerd te worden. De overstromingsgebieden moeten gelegen zijn in de zones die van nature ook overstromen. Er moet worden gestreefd naar een maximale spreiding van de berging. Een grote waterdiepte is voor de natuur minder interessant en zelfs nefast. Het overstromingsregime moet zoveel mogelijk aansluiten bij het natuurlijk overstromingsregime, zowel wat de duur als de frequentie van de overstroming betreft. De waterkwaliteit moet voldoende goed zijn zodat de vallei niet wordt verontreinigd en de vegetatie niet wordt blootgesteld aan een te hoge nutriëntenbelasting.

LIFE-Natuurfonds

Het LIFE-Natuurfonds is een Europees fonds dat werd opgericht om projecten voor het behoud en het herstel van de natuur in Europa financieel te ondersteunen. Projecten die er op gericht zijn de voorziene natuurwaarden in de NATURA-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) te realiseren, kunnen door het LIFE-Natuurfonds gesteund worden. Met name Natuurpunt, WWF en Stichting Limburgs Landschap maakten van het LIFE-Natuurfonds gebruik voor de verwezenlijking van een aantal projecten in valleigebieden.

03 Kennis

Door de grote verscheidenheid aan beheerders in valleigebieden is er geen overzicht van de uitvoering van projecten in valleigebieden, hun doelstellingen en effectiviteit. De uitwerking van de bekkenbeheerplannen zal bijdragen tot een overzicht van de planning op Vlaams niveau. Het is belangrijk dat ook de uitvoering en opvolging van de initiatieven op Vlaams niveau kunnen worden geëvalueerd. De monitoring, die in het kader van de Europese Kaderrichtlijn tegen eind 2006 dient te worden geoperationaliseerd, zou kunnen worden aangegrepen om een beter overzicht van de initiatieven in valleigebieden te verwerven.

Tabel 13.1:
Overzicht visie-
vormende initia-
tieven in valleij-
gebieden.

Project	Initiatiefnemer	Startdatum	Status	Koppeling uitvoering
Ecosysteemvisies				
Demer (Diest - Werchter)	afd. Natuur	1998	afgerond	vernattingsproject Demer (Kloosterbemde)
Zwarte beek	afd. Natuur	1999	afgerond	natuurinrichtingsproject Zwarte Beek
Grote Nete	afd. Natuur	2000	afgerond	vernattingsproject Olens Broek
Bovenlopen van de Dender	afd. Natuur	2000	afgerond	
Zuidelijke bron- en bovenloop- gebieden van het Kempisch Plateau	afd. Natuur	2001	uitvoering	
Abeek	afd. Natuur	2001	uitvoering	
Visbeek	afd. Natuur	2002	uitvoering	vernattingsproject Lilse Zegge
Schelde vallei, Kalkense meersen	afd. Natuur	2002	uitvoering	
West-Vlaams Heuvelland	afd. Natuur	2001	afgerond	
Ecologische gebiedsvisies				
Durme	AWZ	1999	afgerond	
Boven-Schelde	AWZ	1999	afgerond	
IJzer	AWZ	1999	afgerond	project waterkering en peilverhoging Blankaartbekken
Bergenvaart (Veurne-Frankrijk)	AWZ	2002	afgerond	
Dender	AWZ	2001	afgerond	
Moervaart en Durmekanaal	AWZ	2000	uitvoering	
Toerischtsche Leie	AWZ	2000	afgerond	
Leie Deinze-Frankrijk (Gouden Leie)	AWZ	2002	uitvoering	
Leopoldskanaal	AWZ	2002	afgerond	
Kanaal Gent-Brugge	AWZ	2001	afgerond	
Ecologische inventarisatie en visievorming				
Barebeek	afd. Water	2001	afgerond	
Bellebeek	afd. Water	2001	afgerond	
Grote Nete-Grote Laak	afd. Water	2001	afgerond	inrichting overstromingsgebied in voorbereiding; sanering vismigratieknelpunten
IJse	afd. Water	2001	afgerond	beekherstelproject (hermeandering en overzones); sanering van vismigratieknelpunten in voorbereiding
Jeker	afd. Water	2001	afgerond	inrichting overstromingsgebied in voorbereiding
Kleine Nete-Aa	afd. Water	2001	afgerond	dijkverplaatsing ter hoogte van de Zegge
Marke	afd. Water	2002	afgerond	hermeanderingsproject in voorbereiding; sanering van vismigratieknelpunten; inrichting van overstro- mingsgebieden
Velpe	afd. Water	2001	afgerond	inrichting overstromingsgebied in voorbereiding
Winterbeek	afd. Water	2001	uitvoering	
Zwalm	afd. Water	2001	afgerond	oeverzoneproject in voorbereiding; inrichting over- stromingsgebieden; sanering vismigratieknelpunten
Dommel	afd. Water	2002	uitvoering	
Mark	afd. Water	2002	uitvoering	
Oude Kale	afd. Water	2002	uitvoering	oeverzoneproject
Vliet-Grote Molenbeek	afd. Water	2002	uitvoering	
Poperingevaart	afd. Water	2002		oeverzoneproject
Herk en Mombeek	afd. Water	2003	uitvoering	
Demer (stroomopwaarts Diest)	afd. Water	2003		inrichting overstromingsgebied in voorbereiding
Bosbeek	afd. Water	2003		
Maarkebeek	afd. Water	2003	in voorbereiding	inrichting overstromingsgebied
Handzamevaart	afd. Water	2003		
Begijnebeek	afd. Water	2004		
Zuunbeek	afd. Water	2004		
Voer	afd. Water	2004		
Warmbeek	afd. Water	2004		
Winge	afd. Water	2004		
Grote en Kleine Gete	afd. Water	2004		
Rivierbeek	afd. Water	2004		
Heidebeek	afd. Water	2004		
Groot Schijn	afd. Water	2004		
Kleine Aa-Weerijs	afd. Water	2004		
Molenbeek/Neerpedebeek	prov. Vl. Brabant	2004	uitvoering	
Ecohydrologische studies				
De Teut / Haagdoornheide	afd. Natuur	2001	afgerond	
Het Vinne	afd. Natuur	1999	afgerond	natuurinrichtingsproject Het Vinne
Dijlevallei ten zuiden van Leuven	afd. Natuur	2001	afgerond	natuurinrichtingsproject Dijlevallei
Olens Broek	afd. Natuur	2003	afgerond	
West-Vlaamse Scheldemeersen	afd. Natuur		afgerond	natuurinrichtingsproject West-Vlaamse Scheldemeersen
Latemse Meersen	afd. Natuur		afgerond	
Turnhouts Vennengebied	afd. Natuur		afgerond	
Muizenbos	afd. Natuur		in uitvoering	

Tabel 13.2:
Overzicht
natuurinrich-
tingsprojec-
ten in vallei-
gebieden.

Project	Initiatiefnemer	Start datum	Schatting oppervlakte valleigebied (ha)	Status	Koppeling uitvoering
Natuurinrichtingsprojecten					
Bourgoyen-Ossemeersen	afd. Natuur / VLM	1999	199	in uitvoering	
Latemse Meersen	afd. Natuur / VLM	1999	265	in uitvoering	
Het Vinne	afd. Natuur / VLM	1999	124	in uitvoering	
Het Smeetshof	afd. Natuur / VLM	1999	37	in uitvoering	
Molse Nete	afd. Natuur / VLM	2000	212	ingesteld	
Merelbeekse Scheldemeersen	afd. Natuur / VLM	2000	328	maatregelen en modaliteiten vastgesteld	
Dijlevallei	afd. Natuur / VLM	2000	697	maatregelen en modaliteiten vastgesteld	
Buitengoor-Meergoor	afd. Natuur / VLM	2000	60	in uitvoering	
Stroppers	afd. Natuur / VLM	2001	1	maatregelen en modaliteiten vastgesteld	vernattingsproject Stroppers
Kanaal Ieper-IJzer	afd. Natuur / VLM	2001	11	in uitvoering	aanleg natuurtechnische oeververdediging door AWK, waarschijnlijk in 2006
Zwarte Beek	afd. Natuur / VLM	2001	359	maatregelen en modaliteiten vastgesteld	
West-Vlaamse Scheldemeersen	afd. Natuur / VLM	2002	467	maatregelen en modaliteiten vastgesteld	
Osbroek-Gerstjens	afd. Natuur / VLM	2004	134	ingesteld	
De Blankaart	afd. Natuur / VLM	2004	30	ingesteld	
Malesbroek	afd. Natuur / VLM			haalbaarheidsonderzoek	
Laanvallei	afd. Natuur / VLM			haalbaarheidsonderzoek	
Zoerselbos	afd. Natuur / VLM			haalbaarheidsonderzoek	
Broekgebieden Willebroek-Mechelen	afd. Natuur / VLM			haalbaarheidsonderzoek	
Bos 't Ename	afd. Natuur / VLM			haalbaarheidsonderzoek	
Torfbroek	afd. Natuur / VLM			haalbaarheidsonderzoek	

Tabel 13.3:
Initiatieven in
valleigebieden
met betrekking
tot uitvoering
(deze lijst is
onvolledig)

Project	Initiatiefnemer	Startdatum	Status	Koppeling evaluatie
Herinrichtingsprojecten waterlopen				
Koude Beek + Fortloop in Borsbeek en Mortsel				
	prov. Antwerpen		uitvoering in 2005	
Aanleg meander Daelemansloop in Geel				
	VLM		uitvoering in 2005	
Breilooop				
	prov. Antwerpen		uitgevoerd	
Herprofilering Laarse Beek in Ekeren				
	prov. Antwerpen		in ontwerp	
Herprofilering Rijtgracht (Avelgem)				
	prov. West-Vlaanderen	gepland		
Beekherstel project IJse				
	afd. Water i.s.m. prov. Vl. Brabant		inrichtingsplan wordt voorbereid	
Beekinrichtingsproject Abeek				
	afd. Water		inrichtingsplan afgerond; uitvoering in 2004	
Oeverzoneproject Winge				
	afd. Water		inrichtingsplan wordt afgerond; verwerving in uitvoering	
Oeverzoneproject Poekebeek				
	afd. Water			
Oeverzoneproject Oude Kale				
	afd. Water			
Ecologische inrichting oeverzone Kalkense vaart				
	afd. Water		grondverwerving in uitvoering	
Oeverzoneproject Zwalm				
	afd. Water			
Dijkverplaatsing Grote Nete				
	afd. Water			
Dijkverplaatsing ter hoogte van Zegge op Kleine Nete				
	afd. Water			
Hermeandering Merlebeek i.f.v. habitat voor bempje				
	prov. West-Vlaanderen			
Herprofilering St.-Jansader				
	prov. West-Vlaanderen	uitgevoerd		
Herprofilering + herinrichting Lindebeek				
	prov. West-Vlaanderen			
Beekverbredingen Babilliebeek (Roeselare-Izegem)				
	prov. West-vlaanderen			

Project	Initiatiefnemer	Startdatum	Status	Koppeling evaluatie
Beekverbredingen Geluwebeek (Menen)	prov. West-Vlaanderen			
Wacht- of bufferbekken Spanjaardbeek (Kortemark)	prov. West-Vlaanderen			
Beekverbreding en wacht- of bufferbekken Sint-Jansbeek (Langemark)	prov. West-Vlaanderen			
Wacht- of bufferbekken Kasselrijbeek (Anzegem)	prov. West-Vlaanderen			
Wacht- of bufferbekken Keibeek (Zwevegem)	prov. West-Vlaanderen			
Beekverbreding Mandel (Oostnieuwkerke)	prov. West-Vlaanderen			
Beekverbreding en wacht- of bufferbekken Speybeek (Dentergem)	prov. West-Vlaanderen			
Stuwings, beekverbreding en wacht- of bufferbekken Keibeek (Zwevegem)	prov. West-Vlaanderen			
Stuwings Hazelbeek (Lichtervelde-Torhout)	prov. West-Vlaanderen			
Poperingevaart (Vleterebeek)	prov. West-Vlaanderen			
Inrichting van (gecontroleerde) overstromingsgebieden				
Retentie op de Wullebeek	prov. Antwerpen		ontwerp in opmaak	
Retentie op de Mandoerse Beek in Kontich	prov. Antwerpen		ontwerp in opmaak	
Retentie op de Bosbeek en Molenbeek in Rumst	prov. Antwerpen		ontwerp in opmaak	
Retentie op de Risschotse Loop in Zoersel	prov. Antwerpen		ontwerp in opmaak	
Retentie op de Duwijkloop en Lisperloop in Lier	prov. Antwerpen		ontwerp afgerond	
Retentie op de Babelkroonbeek in Kontich	prov. Antwerpen		ontwerp afgerond	
Retentie op de Wouwendonkse Beek in Duffel	prov. Antwerpen		ontwerp afgerond	
Retentiebekken Itterbeek in Lier	prov. Antwerpen		inrichtingsplan klaar, uitvoering in 2005	
wachtbekkens Dorpsbeek in Sint-Katelijne-Waver	prov. Antwerpen		inrichtingsplan klaar, uitvoering in 2005	
Retentiebekken in Putte op de Spoelbeek en Wolzakkenleibeek	prov. Antwerpen		gepland	
Retentiebekken op de Goorloop in Westerlo	prov. Antwerpen		gepland	
Retentiezone Tappelbeek in Zoersel	prov. Antwerpen		gepland	
Retentiezone Kaartse Beek in Kapellen, Brasschaat	prov. Antwerpen		gepland	
Inrichting overstromingsgebieden Zwalm + beekherstel Sassegembeek			inrichtingsplan klaar, verwerving is lopende	
Inrichting overstromingsgebieden Maarkebeek			inrichtingsplan wordt voorbereid	
Inrichting overstromingsgebied Demer			grondverwerving wordt opgestart	
Inrichting overstromingsgebieden Marke			inrichtingsplan wordt voorbereid	
Inrichting overstromingsgebied Velpe			inrichtingsplan wordt voorbereid	
Inrichting overstromingsgebied Jeker			inrichtingsplan klaar	
Natuurontwikkelingsprojecten				
100 hectare Herkenrode	afd. Natuur Limburg			
Beekherstel langs de Motte	regionaal landschap Noord-Hageland			
Natuurproject de Baatsbeek, Meeuwen-Gruitrode	prov. Limburg	1999	uitgevoerd	
Natuurproject Nieuwzouw - Alden Biezen - Bilzen - lagunering en inrichting vallei	prov. Limburg	2002	uitgevoerd	
Roobeek - inschakelen overstromingsgebied + overherprofilering	prov. West-Vlaanderen	2003	in uitvoering	
LIFE-project: herstel natuurlijke waterberging in de Dijlevallei	Natuurpunt	1998	uitgevoerd	beekherstelproject IJse (afd. Water)
LIFE-project: ecologisch herstel Vijvercomplex Midden-Limburg	WWF	1997	uitgevoerd	

Project	Initiatiefnemer	Startdatum	Status	Koppeling evaluatie
Abeek (Stamprooierbroek)	prov. Limburg			monitoring
Herinrichting van de Lossing met aanleg van milieuvriendelijke oevers (Stamprooierbroek)-eerste fase	prov. Limburg / Watering Grootbroek	1999		opvolging door afdeling Bos en Groen
Dommel-Peer-bodemverhoging - eerste fase	prov. Limburg/ Watering Dommel-vallei	1998		
Brongebied Bornebeek - herstel moerasgebied ifv natte heide	prov. West-Vlaanderen		in uitvoering	
Lossing-(Luysen)-eerste fase	prov. Limburg	2001		opvolging door vzw Natuurpunt
LIFE-project: Herstelproject Grootbroek, Itterbeek en Bosbeekvallei	Stichting Limburgs Landschap	1999	in uitvoering	
Prov. beheerovereenkomst voor het meersengebied Laag-Vlaanderen	prov. West-Vlaanderen			
Vernattingsprojecten				
Demer (kloosterbemde)	afd. Water	1999	uitgevoerd	monitoring
Schietveld	afd. Water	1999	uitgevoerd	monitoring
Lilse Zegge	afd. Water	2000	voorbereidende studie afgerond	monitoring
Stroppers	afd. Water	1999		monitoring - opvolging VLM
Olens Broek	afd. Water	2000	machtiging goedgekeurd	monitoring
IJzer (Blankaartbekken)	Kabinet Leefmilieu	2001	raamakkoord ondertekend	

#13

01 Toestand

02 Beleid

03 Kennis

Lectoren:

Paul De Smedt – Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

Else Demeulenaere - Natuurpunt

Margriet Drouillon – Hogeschool West-Vlaanderen, departement Provinciale Industriële Hogeschool

Dirk Libbrecht - Ecolas

Bianca Veraart – Provincie Antwerpen